

HEMIJA

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA
NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

JUN, ŠKOLSKE 2017/2018. GODINE

UPUTSTVO

Vrijeme rješavanja testa je 60 minuta.

Ne otvarajte test dok vam test-administrator ne kaže da možete početi sa radom.

Dozvoljen pribor: grafitna olovka, gumica i hemijska olovka.

Učeničkov rad mora biti napisan hemijskom olovkom. Samo skice i grafici mogu biti nacrtani grafitnom olovkom. Tokom ispita dopuštena je upotreba digitrona (džepnog kalkulatora).

Pažljivo pročitajte svaki zadatak.

Pažljivo pročitajte uputstva koja su napisana ispred svake grupe zadataka.

U zadacima od 1 do 3 zaokružite slovo ispred tačnog odgovora. Prilikom rješavanja zadataka od 4 do 6 pažljivo popunite tabelu. U zadacima od 7 do 15 jasno i precizno napišite rješenja na za to predviđeno mjesto. Zadatke rješavajte postupno, pravilno zapišite jedinice mjere a brojne vrijednosti zaokružite na dvije decimale. Ako zadatak rješavate na više načina, nedvosmisleno označite koje rješenje da ocjenjivač boduje.

Zadatak će se vrednovati sa 0 bodova ako je:

- netačan
- zaokruženo više ponuđenih odgovora
- nečitko i nejasno napisan
- rješenje napisano grafitnom olovkom

Ukoliko pogriješite, prekržite i rješavajte ponovo. **Nije dozvoljena upotreba korektora.** Kao prilog testu dat je Periodni sistem elemenata.

Želimo vam puno uspjeha!

ŠIFRA UČENIKA

PERIODNI SISTEM ELEMENATA

	1	2	PRELAZNI ELEMENTI										13	14	15	16	17	18								
1	1,01 H 1																				4,00 He 2					
2	6,94 Li 3	9,01 Be 4																			19,00 F 9	20,18 Ne 10				
3	22,99 Na 11	24,31 Mg 12																			35,45 Cl 17	39,95 Ar 18				
4	39,10 K 19	40,08 Ca 20	44,96 Sc 21	47,90 Ti 22	50,94 V 23	52,00 Cr 24	54,94 Mn 25	55,85 Fe 26	58,93 Co 27	58,71 Ni 28	63,55 Cu 29	65,39 Zn 30								79,90 Br 35	83,80 Kr 36					
5	85,47 Rb 37	87,62 Sr 38	88,91 Y 39	91,22 Zr 40	92,91 Nb 41	95,94 Mo 42	98,91 Tc 43	101,07 Ru 44	102,91 Rh 45	106,42 Pd 46	107,87 Ag 47	112,41 Cd 48								126,90 I 53	131,30 Xe 54					
6	132,91 Cs 55	137,33 Ba 56	138,91 La ¹ 57	178,49 Hf 72	180,95 Ta 73	183,85 W 74	186,21 Re 75	190,23 Os 76	192,22 Ir 77	195,09 Pt 78	196,97 Au 79	200,59 Hg 80								(210) At 85	(222) Rn 86					
7	(223) Fr 87	(226) Ra 88	(227) Ac ² 89	(261) Rf 104	(262) Ha 105	266,1 Sg 106	264,1 Bh 107	277 Hs 108	268,1 Mt 109	269 Ds 110	272 Uuu 111	285 Uub 112														
			Lantanoidi ¹										140,12 Ce 58	140,91 Pr 59	144,24 Nd 60	145 Pm 61	150,4 Sm 62	151,97 Eu 63	157,25 Gd 64	158,93 Tb 65	162,50 Dy 66	164,93 Ho 67	167,26 Er 68	168,93 Tm 69	173,04 Yb 70	174,97 Lu 71
			Aktinoidi ¹										232,04 Th 90	231,04 Pa 91	238,03 U 92	(237) Np 93	244 Pu 94	243 Am 95	247 Cm 96	247 Bk 97	251 Cf 98	(254) Es 99	257 Fm 100	258 Md 101	259 No 102	(262) Lr 103

← relativna atomska masa
 ← simbol
 ← redni broj

U zadacima od 1 do 3 zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.

1. Koja tvrdnja za hidroksilnu grupu NIJE tačna?

- A. Njihov broj odgovara valenci nemetala
- B. Hidroksidna grupa je jednovalentna
- C. Sadrže je baze
- D. Sastoji se od kiseonika i vodonika

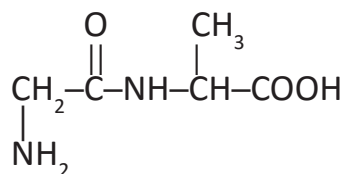
2 boda

2. Krečnjak je jedinjenje koje sadrži:

- A. 1 atom magnezijuma, 1atom ugljenika i 2 atoma kiseonika
- B. 1 atom kalcijuma, 1 atom ugljenika i 3 atoma kiseonika
- C. 1 atom kalcijuma, 2 atoma ugljenika i 3 atoma kiseonika
- D. 1 atom magnezijuma, 2atom ugljenika i 2 atoma kiseonika

2 boda

3. Kako se naziva jedinjenje date strukturne formule?

- A. alanil-alanin
- B. alanil- glicin
- C. glicil-glicin
- D. glicil-alanin

2 boda

U zadacima od 4 do 7 pažljivo popunite tabele

- 4.** Upišite X ispred odgovarajuće tvrdnje (tačne ili netačne)
Hemijski elementi u navedenim jedinjenjima su vezani kovalentnom vezom.

TVRDNJA	TAČNA	NETAČNA
HCl		
NaCl		
H ₂ O		
CaCl ₂		
CH ₄		

2 boda

- 5.** Upišite X ispred odgovarajuć tvrdnje (tačne ili netačne).

TVRDNJA	TAČNA	NETAČNA
Disaharidi imaju molekulska formulu C ₁₂ H ₂₂ O ₁₁		
Skrob se procesom varenja razlaže do galaktoze		
Saharoza spada u neredukujuće disaharide		
Celuloza se rastvara u toploj vodi		
Laktoza se sastoji od dva molekula glukoze		

3 boda

- 6.** Upišite X na odgovarajuća mjesta u tabeli, tako da povežete jedinjenja sa primjenom:

A. HCHO	1. kao začin
B. CH ₂ OHCH ₂ OH	2. rastvarač
C. CH ₃ COCH ₃	3. konzervacija bioloških preparata
D. CH ₃ COOH	

Jedinjenja	Primjena			
	1.	2.	3.	4.
A.				
B.				
C.				
D.				

2 boda

U zadacima od 7 do 15 upišite rješenje na za to predviđeno mjesto.

7. Sastavi jednačinu hemijske reakcije zamjene (supstitucije) između gvožđa (Fe) i Cu (II) - sulfata.

Odgovor: _____ + _____ → _____ + _____

1 bod

8. Popuni tabelu:

JEDINJENJE	Valenca elemenata u jedinjenju	Naziv jedinjenja
Cu ₂ O		
FeCl ₃		

3 boda

9. Iz niza navedenih metala izdvoj alkaine, zemnoalkalne I prelazne metale.

Fe, Zn, Ca, K, Mg, Na, Ag, Cu

Alkalni metali	Zemnoalkalni metali	Prelazni metali

3 boda

10. Broj oksida koji gradi azot je: _____

1 bod

11. Reakcija etana i broma je reakcija _____

1 bod

12. Aldehidi se dobijaju iz alkohola reakcijom _____

1 bod

13. Napiši jednačine hemijskih reakcija:

- A. Adicija vodonika na propen
- B. Potpuna adicija broma na propin

2 boda	
--------	--

Rješenje:

A.

B.

14. U reakciji hlorovodonične kiseline i natrijum hidroksida nastaje so natrijum hlorid i voda.

A. Napišite hemijsku jednačinu ove reakcije.

B. Izračunaj masu reaktanata koja je potrebna za dobijanje 30g natrijum hlorida.

3 boda	
--------	--

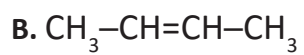
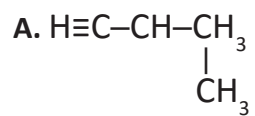
Rješenje:

A. _____

B.

15. Imenuj po IUPAC nomenklaturi ugljovodonike čije su racionalne strukturne formule prikazane:

2 boda	
--------	--

Rješenje:

A. _____

B. _____

POPUNJAVA KOMISIJA ZA OCJENJIVANJE

Ukupan broj osvojenih bodova na testu: _____

Ocjena: _____

KOMISIJA:

_____

_____

GLAVNI OCJENJIVAČ: _____

Dana _____ 2018. godine